

Nové psychoaktivní látky mezi intenzivními uživateli drog v Evropě: efektivní intervence v oblasti minimalizace rizik a možné překážky v jejich realizaci

SCHIFFER, K., SCHATZ, E.

De Regenboog Groep/Correlation Network, Amsterdam, Nizozemsko

Citace: Schiffer, K., Schatz, E. (2016). New Psychoactive Substances among People Who Use Drugs Heavily (PUDH): challenges and effective responses for harm reduction services in Europe. *Adiktologie*, 16(2), 172–181.

VÝCHODISKA: Článek popisuje nastavení, metodiku a výsledky intervencí realizovaných v pěti různých evropských zemích (Řecko, Polsko, Česká republika, Rumunsko a Portugalsko) v rámci projektu „Nové psychoaktivní látky v Evropě“ („NPS in Europe“). **CÍLE:** Článek předkládá informace o praktických intervencích na lokální úrovni. Přibližuje, jakým způsobem jednotliví projektoví partneři plánovali, organizovali a monitorovali své praktické intervence a jak byly výzkumné poznatky přímo přenášeny do praxe. **METODY:** Za účelem plánování, organizace a monitoringu místních intervencí byla zpracována specifická metodika, která umožnila stratifikovat jednotlivé problémy a potřeby do různých úrovní, např. fyzické, sociální, politické a ekonomické. **VÝSLEDKY:** Jedním z hlavních závěrů je konstatování, že implementaci efektivních intervencí často brání legislativní omezení: stále větší počet nových psychoaktivních látek (NPL) se ocitá na seznámech zakázaných substancí, což současně přispívá k nárůstu počtu nových neznámých látek s neznámými

zdravotními riziky. Na individuální úrovni lze konstatovat, že NPL se často užívají, protože (doposud) nespádají do režimu kontroly vymezeného protidrogovými úmluvami OSN a jsou snadno dostupné, ale nejsou nutně primární drogou. Studie provedené metodikou RAR a intervence v pěti různých zemích rovněž ukázaly, že poskytovatelé služeb, jakými jsou např. zařízení pro uživatele drog a organizace zaměřující se na minimalizaci rizik, jakož i uživatelé NPL nemají k dispozici základní informace o problematice užívání NPL, o účincích a rizicích jednotlivých drog, a nevědí proto, jakou formu edukace vůči intenzivním uživatelům drog v tomto ohledu zvolit. V neposlední řadě bylo zjištěno, že ve všech pěti zúčastněných evropských zemích chybí politická vůle k podpoře intervencí v oblasti minimalizace rizik ve vztahu k NPL. **ZÁVĚRY:** Metodické pojetí i výsledky intervencí mohou posloužit jako vodítko a model dobré praxe pro ty služby pro uživatele drog, které chtějí vytvářet efektivní intervence zaměřené na minimalizaci rizik v oblasti užívání NPL.

KLÍČOVÁ SLOVA: NPS IN EUROPE – INTENZIVNÍ UŽIVATELÉ DROG – RAR – PRAXE – INTERVENCE NA MÍSTNÍ ÚROVNI – PŘEKÁŽKY A VÝZVY – METODIKA – DOPORUČENÍ

Došlo do redakce: 15 / LEDEN / 2016

Přijato k tisku: 26 / ÚNOR / 2016

Grantová podpora: Vznik této publikace byl finančně podpořen z projektu č. JUST/2013/DPIP/AG/4774, „Nové psychoaktivní látky mezi problémovými uživateli drog – možnosti efektivních a komplexních zdravotních opatření v Evropě“, realizovaného v rámci programu EU „Drogová prevence a informovanost o drogách“.

Korespondenční adresa: Katrin Schiffer, MPH / kschiffer@correlation-net.org / De Regenboog Groep/Correlation Network, Droogbak 1d, Postbox 10887, 1001EW Amsterdam, Nizozemsko